شێرهات وەلات

شێرهات وەلات
شێرهات وەلات
رۆژا کوردستانێ هەلات
مزگین ل وە بەرزانی هات
***
چیایێ زاگرۆس بێ دەنگ مابوو
باخچە و باخ بێ رەنگ مابوو
ئەو نەوالان بێ جەنگ مابوو
شێرهات وەلات
شێرهات وەلات
رۆژا کوردستانێ هەلات
مزگین ل وە بەرزانی هات
***
مزگین ل وان دەر و بەران
رەیحان و گول و سونبلان
ل سەر چیان... ب سەر دلان
رۆژا کوردستانێ هەلات
مزگین ل وە بەرزانی هات
***
ئازاد بوویە سولەیمانی

سبە دۆرا مووش و وانی
مەهاباد و سنە و بانی
رۆژا کوردستانێ هەلات
مزگین ل وە بەرزانی هات
***
رووچکێ خوە رەش کرن
دلێ مە ژی ئێشاندن
ژ مەمکێ دیا خوە
خەنجەرا خوە کشاندن
***
ژ مەیدانا هیممەتێ
مینا رۆڤی رەڤیان
ب چەکێن دژمنێن خوە
خوینا برا رژاندن
***
شۆڕەش ب وان نە خورت بوو
ب چوونا وان قەلس نە بوو
لێ ب ڤێ دو بەندیێ
دژمن ب مە کەناندن
***
ئیرۆ بوونە شوومشوومۆک
پف دکن رۆنیا رۆژێ
مالا خوە کامباخ کرن

چرا خوه ڤەمراندن

***

ل دیرۆکا وەلات دا

ناڤ نیشانێ وان هەبوو

ژ شۆڕەشا کوردستان

رووپەلێ خوه چراندن

***

هەر بژی شۆڕەشامە

شۆڕەشا مە یێ بژی

بەرزانی و پێشمەرگە

هێڤیا نوە ڤەژیاندن.

* ئەم پارچە شیعرە لە هەندێ کۆپلەدا لەگەڵ پارچە شیعرەکەی (شێرهات وەلات بارزانی هات) یەکتر دەگرێتەوە، بەتایبەتی لەو چوار کۆپلانەی سەرەوەدا، جگە لەمەش ناونیشانیشیان زۆر لێک نزیکن.

* دلاوەرێ زەنگی، نڤیسکارێ کورد قەدری جان، (دەستنووس).

وەختی نیە

نیشتمان بریندارە
وەختی ئەفسانە نیە.
لەبەر چاوان سەدارە
وەختی بێگانە نیە.
ئەی جەنابی «پیرەمێرد»
ساڵ دیدەی گەرم و سەرد
بۆچی تو پڕ ئەکەی دەرد؟
وەختی «مەی خانە» نیە.
ئەی کچە لە «چەم چەمال»
«کچە کورد» کچە دەلال
لە حەد زیادە تۆ مەنال
وەختی گریانە نیە
ئەی «نالی»ی دیوانی
بۆ ماچێک شەیدانی
تۆ خۆت ئەکەی هەرزانی
وەختی «قوربانە» نیە

نیشتمان بریندارە
لەبەر چاوان سەدارە
وەختی عەشقانە نیە
وەختی مەستانە نیە.

* گ: گەلاوێژ: ژمارە: (٩-١٠)، ساڵی ١٩٤٧، ل٣٥-٣٦ .

شینا پێشەوایی مەزن قازی محەمەد

ئەفسووس!... ئەفسووس!
چ دەردەکی گرانە!
برینەک، بێ دەرمانە!
ژ دل نالین...
ژ دەڤ کالین...
هەزار ئاه، هەزار زارین
ژ چاڤێن مە هێسترێن خوین،
تێنە جۆش.. تێنە خرۆش..
***
د بێژن کو ئەو عەجەمێن ئەفیۆن کێش
ئەسرارکێش
ب دەستێن خوەیێن گەماری
دانین سێپا خوین خواری
سەرێ پێشەوا دانە پێش!
ئەو رێبەرێ بێ هەمتا ،
تەڤا چەند وەزیرێن وی،
کشاندنە بن سێپا!
ژ ئەردێ بلند کرن!
د دەڤێ وان دە قەلوون

د سەرێ وان دە ئەفیۆن
لنگێ شێران کل کرن!
کارێ وانە ژ ئەزەل، بێ وەفایی،
بێبەختی و خوینخواری و جەفایی،
***
تو هیچ خێرێ نەبینی، ئەی ژونپۆلێ ئنگلیز...
ژ وان ئەسرار کێشان رە،
تەحازر کر ئەڤ لیز...
رۆیێ تە رەش
ئەی تەرەس
ئەی بێ نامۆس ترۆمان
بالافرێن تەبوون بەس،
ئەزربەیجان، کوردستان...
تەڤا زارۆ زیچێن وان
کرنە بومبار دۆمان...
***
بشارێ خوە کرنە ئینگلیز، ئەمریکان،
ئەسرارکێشێن عەجەمان و تۆرانییێن تورکان
ئەو دکارن مە بکوژن،
تۆپ و تانگێ وان هەنە
زارۆ زیچان قڕ بکن
بالافرێن وان هەنە...

لێ بەرا بزانن
کو چقاس کوردان بکوژن
کوردێتی ئەوێ بژی
گەر بمینە مێر و ژن
بێ گومان رۆژا مە ژی
ئەوێ بێ رۆژا راستی
د دیرۆکا بەشەردە،
خوبابە هەق پەرستی
***
ئەی پێشەوایێ ناڤدار
دوژمن ئەگەر توکوشتن
ناڤێ تە یێ پڕ شێرین،
هەتانی ئەبەد هشتن
هەر جارا کو لنگێ وە
سەرسەرێ وان کل دبوو
گیانێ وە بلندتر،
بەر بە ئەزمان هل دبوو
ئەم دزانن...
هوون نە ئەو کەسن کو هیچ بترسن
ل سێپایێ دوژمنان
پەروابکن، بپرسن
چقاس وە حەنەکێ خوە
ب سێپایێ وان کرن

بومبا وی یا ئەتۆمیک
ژ گەرمییا دلێ مە
نکارە هیچ سار بکە،
ناتەوینە ملێ مە،
ئەی شەهیدێن ئەبەدی،
ئوغرا وە یاخێرێ بە
سەلامێ مە ل وان کن،
هەرکی رێوییێن ڤێ رێ نە
ناڤێ وە، ئەوێ بژی...
ئەوێ کوردستان بژی
گیانێ وە،
د دیرۆک و داستانان ڤەژی.

شام ١٩٤٨
* رۆژنامەی العراق: ژمارە (٢٨٢٠) سالّی ١٩٨٥ .

هەیڤا سۆر[١]

هەیڤا سۆر،
نیشانا ئاشتی یە
هەلبوو ژور،
مزگینا دۆستانی یە...
گەهیشتە ناڤ هەیڤ و ستێرێن ئاسمانان
دەرکەت... وان ڤە خوینە،
دەعوەتا ئاشتی و دۆستانی
ب کەیف خوشی
ب دلگەشی
ب وان رە گوڤەند بکە
ل ئاسمانان
***
براسێوییێن هیرۆشیما
و ژنەبییێن ناکازاکی
... نەترسن
هەیڤا سۆر،
نەبۆمبا ئوتۆمیکە
وەک گولێکە سۆر
هەلبوو ژۆر.
بینا دۆستانی ددە دۆر